

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ

В ШКІЛЬНИХ КУРСАХ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІКИ

(назва освітнього компонента)
підготовки _____ другого (магістерського) рівня вищої освіти _____
(назва освітнього рівня)

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Проектне навчання в шкільних курсах географії та економіки» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробники: Ткачук Н. М., доц. кафедри економічної та соціальної географії, кандидат педагогічних наук,
Новосад О. В., доц. кафедри економічної та соціальної географії, кандидат економічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Алла ПОТАПОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Тарас ПОГРЕБСЬКИЙ

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	А Освіта А 4 Середня освіта Середня освіта (Географія) Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 120 годин / 4 кредити		Рік навчання 1-й
		Семестр 2-й
		Лекції - 10 год
ІНДЗ: немає		Практичні - 14 год
		Самостійна робота - 88 год
		Консультації - 8 год
Форма контролю: Залік (2-й семестр)		
	українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП Ткачук Надія Михайлівна

Науковий ступінь - кандидат педагогічних наук

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри економічної та соціальної географії

Контактна інформація викладача: (м. т. 0974852583, Tkachuk.Nadiia@vnu.edu.ua)

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

ППП Новосад Оксана Володимирівна

Науковий ступінь - кандидат економічних наук

Посада – доцент кафедри економічної та соціальної географії

Контактна інформація викладача: (м. т. 0960573765, Novosad.Oksana@vnu.edu.ua)

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Проектне навчання в шкільних курсах географії та економіки» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня.

Цей освітній компонент спрямований на формування у здобувачів компетентності щодо використання проектної діяльності в освітньому процесі, оволодіння практичними навичками застосування проектної технології при викладанні шкільних курсів з географії, економіки. Даний компонент сконцентрований на формуванні готовності майбутнього вчителя закладу загальної середньої освіти до організації проектної діяльності в старшій профільній школі. Зокрема, зміст передбачатиме розкриття сутності проектної технології як

такої, що сприяє формуванню предметної компетентності учнів, розвиває здатність виконувати завдання на рівні ситуації максимально наближеної до життя, формує компетентного та відповідального громадянина, дає можливість залучати до науково-дослідної та пошукової діяльності, створює додаткову мотивацію до навчання. Практична складова освітнього компонента передбачає самостійну та командну роботу здобувачів для освоєння навичок з розробки навчальних проєктів, тематика яких передбачена програмами шкільних курсів географії в старшій профільній школі, а також зумовлена проблемами, що відображаються в суспільно-географічному просторі.

2. Мета і завдання освітньої компоненти

Мета освітнього компонента спрямована на формування готовності майбутніх учителів географії щодо організації проєктної діяльності учнів, оволодіння навичками управління навчальною проєктною діяльністю учнів старшої профільної школи при вивченні географії.

Завдання:

- 1) сформувати у студентів знання про сутність проєктної технології, види навчальних проєктів та досвід застосування у вітчизняній шкільній географії;
- 2) навчити укладати та реалізовувати проєкти при вивченні шкільних курсів географії, економіки зокрема на рівні старшої профільної школи;
- 3) формувати уміння інтепретації навчального змісту з географії у проблемні питання у процесі проєктної діяльності;
- 4) сформувати здатність аналізувати та оцінювати учнівські проєкти як самостійний та командний вид роботи;
- 5) застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, методи та інструменти при розробці проєктів у процесі навчання географії, економіки;
- 6) оволодіння майбутніми педагогами способами презентації;
- 7) формування бажання отримати сучасні знання в галузі проблемного навчання.

3. Soft skills.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра, вивчення освітнього компонента «Проєктне навчання в шкільних курсах географії та економіки» у здобувачів другого (магістерського) рівня сприяє формуванню ряду Soft skills (м'яких навичок):

- **Командна робота та лідерські якості** — уміння ефективно взаємодіяти в групі, розподіляти ролі, уміння організовувати командну діяльність, мотивувати учасників проєкту, координувати роботу групи й брати на себе відповідальність за прийняті рішення.
- **Комунікабельність і презентаційні навички** — здатність переконливо презентувати результати проєкту, вести діалог з партнерами, учнями, колегами, аргументувати позицію.
- **Критичне мислення** — уміння аналізувати проблеми, оцінювати інформацію з різних джерел, робити висновки, формувати обґрунтовані рішення у межах проєктної діяльності.
- **Креативність та інноваційність** — здатність генерувати нові ідеї, знаходити оригінальні підходи до навчання географії та економіки, створювати творчі освітні продукти.
- **Цифрова грамотність** — навички використання ІКТ для планування, реалізації та представлення результатів проєктів (онлайн-дошки, карти, інфографіка, презентації, платформи спільної роботи).
- **Ефективне планування та тайм-менеджмент** — уміння визначати етапи проєкту, розподіляти час і ресурси, контролювати виконання завдань.
- **Емоційний інтелект і емпатія** — уміння працювати з різними типами учнів, розуміти їхні емоційні стани, створювати комфортну атмосферу для співпраці.

– **Самоосвіта та рефлексія** — здатність до саморозвитку, аналізу власних помилок і досягнень, удосконалення педагогічної практики на основі результатів проектної діяльності.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ						
Тема 1. Теоретичні засади проектної технології в контексті проблемного навчання.	25	2	2	20	1	ДС/5 РМГ/5
Тема 2. Класифікація проєктів. Структурні компоненти начального проєкту	14	1	2	10	0,5	ДС/5 РМГ/5
Тема 3. Проєктна діяльність: етапи, зміст, організація роботи учнів.	21	1	2	18	0,5	ДС/5 РМГ/5
Разом за модулем 1	60	4	6	48	2	30
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАВЧАННІ ГЕОГРАФІЇ, ЕКОНОМІКИ						
Тема 4. Розробка та керівництво проєктами у навчанні географії, економіки	15	2	2	10	1	ТР /5
Тема 5. Використання ІКТ у проєктній діяльності.	15	1	2	10	2	ДС/5 РМГ/5
Тема 6. Оцінювання в проєктній діяльності.	15	1	2	10	2	ДС/5 РМГ/5
Тема 7. Проєктна робота у позакласній діяльності.	15	2	2	10	1	РМГ /5
Разом за модулем 2	60	6	8	40	6	30
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота (ЗМ 1)						20
Контрольна робота (ЗМ 2)						20
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, підготовку до практичних (семінарських) занять, яка передбачає, зокрема, підготовку доповідей, рефератів, презентацій, тощо.

Загалом, основне коло самостійної роботи здобувачів освіти буде стосуватись наступних питань:

Тема змістового модуля	Тема самостійної роботи	Види самостійної роботи
Тема 1	Підготуйте повідомлення на тему: «Історія виникнення методу проєкту». Запропонуйте авторський висновок щодо чинників актуальності технології проектного навчання в сучасній старшій	Повідомлення Презентація

	профільній школі.	
Тема 2	Ознайомтесь із навчальними проєктами з географії на освітніх платформах (2-3 проєкти). Проаналізуйте структуру та зміст відповідно до типу проєкту. Зробіть висновки про відповідність результатів проєктів до заявленої проблеми.	Повідомлення Презентація
Тема 3	Підготуйте повідомлення щодо позиція педагога-фасилітатора та видів управління вчителя в проєктній діяльності.	Повідомлення Презентація
Тема 4	Запропонуйте технологічні підходи до створення мікрогрупи. Розподіл ролей у групі. Лідерство в команді.	Повідомлення.
Тема 5	Підготуйте перелік тем/досліджень з курсу географії профільного рівня, які можна зреалізувати шляхом дослідницького проєкту. Розробіть за однією із тем проєкту проблемне питання та мету.	Повідомлення Презентація
Тема 6	Підготуйте навчальний проєкт за однією із тем дослідження за програмою 10 /11 класу.	Проект
Тема 7	Укладіть програму удосконалення своїх умінь щодо використання навчальних проєктів вшкільних курсах географії.	Презентація

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти відбувається відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://is.gd/SQeU10>).

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані наступними документами: Кодекс академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про комітет з етики наукових досліджень ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normativno-pravova-baza/)

Вивчаючи даний освітній компонент, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів освіти;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності студента на семінарських заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять, і одержати відповідні оцінки. Відпрацювання пропущених занять має відбутися до останнього семінарського (практичного) заняття під час індивідуально-консультаційної роботи викладача. Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань для самостійної роботи). Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за

темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

Відпрацювання практичних робіт, які передбачали оцінювання участі в дискусії, тренінгу, роботу в групах здійснюється через виконання завдань самостійної роботи до теми.

Неформальна освіта при викладанні дисципліни

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (<https://is.gd/nXHAf0>).

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://is.gd/SQeU10>).

Поточне оцінювання здійснюється за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента (під час аудиторного заняття та на платформі електронного курсу Moodle).

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за:

- виконання завдань практичних робіт тем змістових модулів (максимум – 60 балів);
- контрольні заходи змістових модулів, які проводяться у формі контрольних робіт 1 та 2 змістових модулів (максимум – 40 балів);

Форма контролю – залік, максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу з освітнього компонента – 100 балів. За поточну успішність здобувач освіти може отримати – 60 балів, за виконання контрольних робіт – 40 балів.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються.

Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100 балів. На залік виносяться типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Питання і завдання до заліка

1. Алгоритм рішення проблемних ситуацій.
2. Постановка проблемних питань.
3. Типи проектів за характером домінуючої діяльності.
4. Мікропроекти та макропроекти.
5. Структурні одиниці проекту.
6. Організація роботи на різних етапах проекту.
7. Технології постановки завдань, правила зворотнього зв'язку та контроль.
8. Види діяльності на кожному етапі проекту.
9. Управління діяльністю дітей на кожному етапі проекту.
10. Позиція педагога-фасилітатора.
11. Рівні педагогічної взаємодії.

- 12.Рефлексивне управління. Опосередкований контроль.
- 13.Формувальне оцінювання.
14. Групова взаємодія в проєктній діяльності.
- 15.Підходи до створення мікрогрупи. Розподіл ролей у групі.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Переведення оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література:

1. Баханов К. О. Проєктні технології навчання: теорія, практика, досвід : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2020. 240 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2021. 368 с.
3. Коберник О. М., Мартинюк О. В. Методика навчання географії : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2021. 320 с.
4. Коваленко І. Г. Освітні технології : навч. посіб. Харків : НТУ «ХП», 2021. 318 с.
5. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : метод. посіб. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.

Допоміжна література:

1. Гаврилюк С. В. Проєктні технології у викладанні економіки : навч.-метод. матеріали. Київ : НПУ ім. М. Драгоманова, 2022. 140 с.
2. Деркач Т. В. Проєктна діяльність учнів у процесі вивчення географії. *Географія та економіка в рідній школі*. 2022. № 3. С. 10–16.
3. Локшина О. І. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : монографія. Київ : КІС, 2020. 384 с.
4. Новосад О., Шевчук І. Метод проєктів при вивченні фінансової грамотності в школі. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 204-205.
5. Половинчак Ю. І. Проєктне навчання як засіб формування дослідницьких умінь учнів. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2021. № 1(78). С. 85–92.